

De Archiefwet verandert.

Wat betekent dat voor jouw werk?

De Archiefwet 2026 legt de nadruk op duurzaam informatiebeheer vanaf het moment dat informatie ontstaat. Overheidsorganisaties dragen verantwoordelijkheid voor het duurzaam toegankelijk houden van informatie zolang deze onder hun beheer valt, tot aan vernietiging of overbrenging naar een archiefdienst.

De Archiefwet 2026 zorgt ervoor dat overheidsinformatie duurzaam toegankelijk is:

Overheidsinformatie blijft nu en in de toekomst:

- ✓ vindbaar
- ✓ beschikbaar
- ✓ leesbaar
- ✓ interpreteerbaar & betrouwbaar

Hierdoor blijft informatie zo lang als nodig beschikbaar voor dienstverlening, verantwoording, rechtszekerheid, het collectieve geheugen en historisch onderzoek.

Goed informatiebeheer wordt daarmee niet alleen een archiefvraagstuk, maar een randvoorwaarde voor transparante en betrouwbare overheidsdienstverlening.

De belangrijkste verschillen tussen de Archiefwet 1995 en de Archiefwet 2026

1

Snellere overbrenging: termijn van 20 naar 10 jaar

Documenten worden sneller overgebracht en erfgoed wordt eerder veiliggesteld. Dit betekent dat blijvend te bewaren informatie aanzienlijk eerder onder beheer moet worden gebracht bij een archiefdienst. Documenten zijn na overbrenging in principe openbaar, tenzij er een beperking is gesteld.

2

Informatiebeheer als onderdeel van het primaire proces

Informatiebeheer start bij de creatie. Informatie moet vanaf het moment van ontstaan goed beheerd worden ('archivering by design'). Het is essentieel om bij nieuwe systemen, projecten en werkprocessen direct eisen te stellen aan archivering en duurzame toegankelijkheid.

Dit betekent in de praktijk:

- eisen stellen aan systemen en processen vanaf de start
- zorgen voor volledige en consistente metadata
- selectie en waardering integreren in werkprocessen en systemen
- borgen van digitale duurzaamheid

3

Meer uniforme selectie en centrale kaders

- toepassen van actuele selectiebesluiten
- zorgvuldige registratie van selectiebesluiten
- flexibilisering van waardering en selectie

4

Versterkt toezicht en aantoonbaarheid

Organisaties moeten beter kunnen verantwoorden hoe zij informatie beheren. Niet alleen óf informatie wordt beheerd, maar ook: welke keuzes zijn gemaakt, waarom informatie wordt vernietigd of blijvend bewaard en hoe kwaliteit en toegankelijkheid worden geborgd. Goed informatiebeheer wordt daarmee nadrukkelijk een bestuurlijke verantwoordelijkheid.

Wat betekent dit voor jouw werk?

De veranderingen raken het dagelijks werk direct. Goed informatiebeheer ontstaat niet vanzelf, maar vraagt om bewuste keuzes in processen, systemen en samenwerking. Jij speelt een sleutelrol in het toekomstbestendig maken van informatievoorziening binnen jouw organisatie.

Nauwere samenwerking met ICT, juristen, privacy officers, beveiligingsofficers, gegevensmanagers en proceseigenaren

Eerder betrokken zijn bij beleidsontwikkeling en systeeminrichting

Kunnen verantwoorden hoe informatie wordt beheerd

De wet vraagt om duidelijke afspraken over het vastleggen, beheren en verbinden van digitale overheidsinformatie

Sturen op kwaliteit van informatie (compleetheit, context, duurzaamheid)

Hoe kan ik me voorbereiden op de nieuwe wet?

Archiefvormers, toezichthouders en archiefdiensten zijn zelf verantwoordelijk voor de toepassing van de wet. Tegelijk sta je er niet alleen voor.

De implementatie van de Archiefwet 2026 is een gezamenlijke, landelijke opgave die tijd vraagt. Via een meerjarig implementatieprogramma* (2026–2031), kennisdeling en praktische ondersteuning werken we samen aan toekomstbestendig informatiebeheer.

Je kunt gebruikmaken van:

- kennissessies en opleidingen
- een kennisbank en praktische handreikingen
- een kenniscommunity om ervaringen te delen

**Het Implementatieprogramma Archiefwet is een initiatief van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW), in nauwe samenwerking met het rijksbrede CIO-office van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, het Nationaal Archief (NA), de Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed (IOE), de Rijksorganisatie voor Informatiehuishouding (RvIHH), de koepelorganisaties Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), het Interprovinciaal Overleg (IPO) en de Unie van Waterschappen (UvW), Koninklijke Vereniging Archiefsector Nederland (KVAN), de Universiteit van Amsterdam, Hogeschool van Amsterdam en de Reinwardt Academie.*